

DOBROGEA JUNĂ

POLITICĂ — ECONOMICĂ — CULTURALĂ — ZILNICĂ

Director-Proprietar
CONST. N. SARRY

Inscris în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub No. 37 din Mai 1938

Abonamentul cu supliment cultural un an 300 lei — 6 luni 500 lei — Pentru Autoități și Instituții lei 2000
TELEFON No. 13.43 — Imprimeriile proprii Str. Scarlat Vârnav No. 27

Redacția și Administrația:
CONSTANȚA, str. Scarlat Vârnav No. 27

Ce să facă țărani cu banii?

GHEORGHE ȘTEȚCU
Președ. Stat. Negustoresc
Constanța

În „Curentul” din 13 August a. c., D-I Pamfil Șeicaru pornind de la constatarea că există o teaurizare țărănească, datorită faptului că țărani nu mai au ce cumpăra dela oraș și de alta parte acelaia care merită o deosebită atențiune, că țărani au încredere în moneda hârtie. D-sa spune că nu este cuminte ca țărâncea să tot strângă bani, căci nu-i vor putea întrebuița cu folos mai târziu.

În adevăr, situația din ultimii ani a fost de așa natură, încât țărâncea muncitoare a strâns bani, prin valorificarea produselor sale, iar recolta bună din anul acesta, va mări și mai mult aceste economii.

Așa cum spune D-I Șeicaru, trebuie făcut ceva pentru ca țărani să poată întrebuița cu folos banii câștigați prin muncă grea, pe care azi îl ține la chimie și D-sa propune o soluție.

Casa Pădurilor Statului să înființeze aiciere sau fabrici de mobilă țărănească după regiuni, care să vândă gospodăriilor țărănești, mobile de care ele au nevoie, cu atât mai mult, cu cât zice D-I Șeicaru, gospodăria țărânului suferă de lipsa de confort.

Fără îndoială este bine să se dea posibilitatea țărânului, ca plasând banii disponibili, să-și îmbunătățească traiul, îmbogățind gospodăria cu cele trebuitoare, însă nu cred că tocmai cu mobilă ar trebui să înceapă.

Este drept, în casa țărânului se simte lipsa multor obiecte strict necesare, dar înainte de a intra în casă, trebuie să ne ocupăm de gospodăria însăși. Nu crede D-I Șeicaru că gospodăria țărânului nostru, chiar pe dinafară, merită un interes deosebit?

În genere casele țărănești sunt mici și neîncăpătoare, compuse în majoritate din o cameră și tindă; cele mai multe nu sunt podite pe jos, au geamuri mici ce nu se deschid, iar zestrea foarte redusă; curțile țărănești n-au closete; în loc de grajduri pentru vite, au niște șoproane deschise, nu au magazii în care să păstreze cereale și unelte agricole, acestea din urmă stau sub cerul liber; mulți nu au nici coșare pentru porumb, iar în curțile destul de mari, creșcă bătării în loc să samene zarzavaturi și în care ar putea să crească cât mai multe paseri, porci, oi și iepuri de casă.

Cei mai mulți mănâncă prost, dar beau zdravăn, făcând rachiul din fructe, pe care le-ar putea conserva spre a se hrăni în timpul iernii; nu știu să usuce zarzavaturi așa ca iarna folosesc numai ceapă, cartofi, fasole și varză acra.

Mobila țărănească propusă de D-I Șeicaru este în adevăr o idee, însă nu e priia să treacă țărânului român.

Cine a trăit la țară, cine s'a ocupat de grijile populației rurale, aceia cunosc în adevăr multe lipsuri; unele datorite nepriceperii, altele lipsei de amor propriu, dar cele mai multe se datorează relei voințe. Când un binevoitor îi povățuiește, ei răspund că cei vechi n'au avut de astea și au trăit; în multe sate unde trăiesc populații de diferite origini și obiceiuri, nici nu se iutează măcar, ceea ce văd că e mai bine.

În mediul rural și cu ideile ce sălășluiesc astăzi, țărânului român trebuie să i se facă bine cu sula, de către conducătorii luminați și dezinteresați, care unind vorba cu fapta, să dea exemple și să impună, acolo unde nu găsesse ascultare.

Bruma de cultură rurală dacă nu este completată cu zilnice povești — chiar impuse de autorități — dacă nu e continuată în armată, atunci când adolescenții prind mai ușor, dacă agronomul, doctorul, învățătorul, preotul și în genere toți funcționarii din mediul rural, nu fac apostolatul dezinteresat, — progres nu poate să fie și chiar mobilă preconizată de D-I Șeicaru acolo unde poate fi pusă — se va demoda curând și va fi un focar în plus al ploșnițelor.

Conducătorii satelor trebuie să învețe pe țărani, cum să se hrănească mai bine, cum să se îmbrace, cum să păstreze curățenia caselor, grajdurilor și curților, aerisindu-le la timp, cum să pună în jurul casei zarzavaturi, să crească paseri cât mai multe; cum să lucreze pământul spre a produce cât mai mult; să îngrijească de vitele de muncă, de prăsilă și de lapte, hrănindu-le, curățindu-le și adăpându-le la timp; să producă

continuate în pag. 4-a

CHESTIA ZILEI

Un gest istoric

În momentul în care scriam rândurile acestea nu se poate și ce întorsătură vor lua lucrurile cu privire la situația din Italia în urma senzaționalului fapt al eliberării ducelui Musolini, în împrejurări despre care nu se poate spune acum, decât că sunt cu totul neobișnuite.

Dacă despre semnificația și urmările politice ale faptului nu se poate scrie, pentru că încă nu posedăm suficiente informații și nici presupuneri nu ne permitem a face, rămâne însă valoarea morală a acestui fapt.

Un om deosebit, un om dintre cei cari nu apar în viața popoarelor decât la sute de ani odată, zăcea într-o închisoare, în așteptarea judecării dușmanilor patriei lui, prins cu maniere josnice, trădat și vândut tocmai de oamenii pe cari îi ridicase la o noruri și demnități. Omul acesta trebuia să plătească pentru trecătoare faze ale războiului, cu tot binele pe care-i făcuse unei patrii pe care o ridicase dela marginea prăpăstiei.

Dacă nu s'au găsit fii ai acestei patrii, cari să aibă curajul să-l salveze ca ultima nădejde de ridicare a Italiei copleșite de dușmani și pradă frământărilor s'au găsit alții.

Aceștia, judecând valoarea excepțională a omului, au făcut ceea ce le porunca camaraderia de arme și amiciția.

Semnificația acestui fapt, adică înalta lui valoare morală va rămâne în istorie, ori cari vor fi consecințele politice.

Lașitatea și-a căpătat astfel răspunsul și plai.

ION NEICU

Cât timp cei de-acasă își inghit vorbele de prișos, nu-i inghite pământul pe cei trimiși să lupte pe front.

Comemorarea lui Ioan Șurculescu-Cernăteanu

Presă a comemorat în ziua de 4 August a. c. 13 ani de la pierderea mult apreciatului ei colaborator **Ioan Șurculescu Cernăteanu** — fost prim redactor economic și financiar la ziarul „Universul” precum și conducătorul mai multor publicații cu caracter economic.

Credincioșii cultului pentru cei dispăruți, din ale căror ostenteli s'a înfrupt pâinea de muncă și lumină pe care ostentim noi cei de azi a o continuăm cu toată râvnă, de a o lărgi și a o transmite și mai luminoasă celor de după noi, facem un popas de smerită reculegere creștinească, pe care îl închinăm celui mai bun dintre noi — **Ioan Șurculescu-Cernăteanu**.

Intellectual de rasă și ziarist de profesie în cea mai aleasă accepție a cuvântului — **Ioan Șurculescu - Cernăteanu** a fost o pildă de muncă, de modeste, de vrednicie și admirabil coleg.

A fost unul din cei mai destoinici croniciari economici din presa română.

Ioan Șurculescu-Cernăteanu cu aceste rari însușiri și calități suttilești, era coborât dintr-o veche familie de fruntași intelectuali olteni.

Tatăl său, profesor de Fizico-Chimie, a profesat și înobilat și înțelepticrea de ziarist, împreună cu Ioan G. Bibicescu, fost Guvernator al Băncii Naționale a României — cu care se înrudia — la ziarul **Românul** de sub conducerea lui C. A. Rosetti.

Azi cu ocazia acestei comemorări, amintim cu duișe despre **Ioan Șurculescu-Cernăteanu** cât și despre dăra de lumină ce a lăsat pe tărâmul ziaristicii și publicisticii de specialitate în domeniul economic.

Cu ocazia acestei comemorări, amintim că din inițiativa colegilor de presă, a ziarelor la care a colaborat și a con-

tribuției cercurilor economice financiare și culturale, s'a ridicat pe mormântul de la Cimitirul Reînvierea, al distinsului nostru coleg, un frumos monument cu un bazo-relief în premonument ce se va sfinți printr-o solemnitate de pioasă reculegere creștinească în primele zile ale lunii Septembrie din acest an.

PANAIT CERNA

Poetul dobrogean dela a cărui moarte s'au împlinit treizeci de ani.

OBSERVĂRI LA ZI

După ce am scris aci despre pâinea de la Ostrov care era foarte, foarte, foarte rea, deși se făcea din același făină de care se făcea pâinea de la Călărași care era foarte, foarte bună, am aflat că situația s'ar fi achiubat: că, adică, o vreme n'a mai fost deloc pâine. Asta în timp ce în toată țara e pâine berechet și foarte bună.

Și am mai aflat că la Ostrov nu s'au fi găsit carne decât la zece zile odată, în timp ce, la Constanța și în toate orașele pretutindeni, ba chiar în sate ca de ex. Basarabi, carnea se poate găsi mai în fiecare zi.

Am mai vrea să știm DATORITA CUI Ostrovenii n'au pește de la Dunăre, decât prin contrabandă, când satul e așezat pe malul gârlei?

Aveam, ori n'aveam dreptate când scriam despre criza de conducere de la Ostrov?

OBSERVER

—0000—

Dela Comitetul Municipal de Patronaj Căminele de zi

Necesitatea de a se înlocui parțial viața de familie pentru copiii părinților siliți să muncească tot timpul zilei în afara de cămin, s'a impus înființarea Căminelor de zi. Acești copii rămași fără îngrijire fizică, fără educație și influența binefăcătoare a Căminului părintesc, au ridicat problema de mare importanță de a se crea Instituția Căminului de zi.

În orașul nostru deasemenea s'a procedat la o soluționare a acestei probleme, deocamdată pe timpul verii, mai ales că multe mame doritoare de a se angaja la muncă nu aveau unde să lase copiii în îngrijire.

Comitetul Municipal de Patronaj a înființat două Cămine de zi: unul în cartierul „Vile vechi” și al doilea în suburbia „Coicic”. Despre organizarea și funcționarea acestor Cămine găsim de cuviință să public următoarea dare de seamă:

Căminul de zi Vile vechi

A fost deschis în ziua de 21 Iunie 1943 în localul cantinei școlare No. 9, funcționând până la data de 31 August a. c. având un local absolut propriu scopului urmărit, cu sală de mese, dormitor, vestiar, baie, bibliotecă, solar etc.

Inspectoratul Școlar a încredințat direcția Căminului D-ilor conducătoare de grădiniță de copii Eliza Măngiurea și Olga Tohăneanu, cari în cadrele muncii de război au activat fiecare câte o lună de zile conducând cu multă pricepere și deosebită conștiințozitate agendele administrative, gospodărești precum și partea pedagogică.

În activitatea educativă a copiilor au mai contribuit câte 8-15 zile, Doamnele Elena Stere, Furtună, Mihalache și Cojocaru, conformându-se programului ce a fost stabilit ca: jocuri și cântece naționale, exerciții practice, lucru manual, ajutând copiii să facă plajă și bate zilnică.

Materialul didactic s'a primit dela Inspectoratul Școlar, iar pentru jocuri de plajă Comitetul de patronaj a cumpărat diferite obiecte. Deasemenea li s'a confecționat șortulețe și chiloți uniforme la toți copiii ocrotiți în Căminele de zi.

Un sprijin neprecupețit și de mare valoare a dat acestui Cămin de zi, Doamna Elena Dr. Botez, președinta Sectorului IV și d-l Petre Cunia, secretarul contabil al acestui sector.

Hrana copiilor a fost nutritivă și abundentă. La orele 9 și 16 s'a servit gustare compusă din lapte cu zahăr sau griș cu lapte

și pâine din abundență. La dejun în fiecare zi două feluri de mâncare cu supliment de fructe. Menu-urile săptămânale au constat din două zile carne, una fasole, restul leguminoase, paste făinoase, produse lactate și ouă. Costul zilnic de întreținere a unui copil a fost de lei 60 în care se înglobează și plata personalului de serviciu, lemne, medicamente etc. Numai laptele a costat 25 lei de copil. În total 118.600 lei.

Din cei 38 de copii înscriși au urmat regulat 27. Din cauza epidemiei varicelei (pojar) a provenit frecvența neregulată a copiilor.

Toți copiii au fost examinați odată pe săptămână de către D-nii medici de serviciu ai Serviciului sanitar Municipal.

Căminul a funcționat 59 de zile servind în total 1653 de mese și 3306 gustări. Copiii au fost cântăriți atât la primire cât și la închiderea Căminului. Rezultatul a fost că în medie au câștigat greutatea de 2-4 kgr. Caz excepțional a fost orfana Crișana Marta care dela o greutate de 17 kgr. a ajuns la 24 kgr., deci 7 kgr. în plus.

Acest Cămin în ziua de 21 Iulie a. c., a fost inspectat de către D-l Tomescu, Ministrul Sănătății și al Ocrotirilor Sociale, care pentru ordinea, curățenia și felul de conducere și-a exprimat deplina mulțumire.

Căminul de zi Cartierul Coicic

A funcționat dela 8 Iunie 1943 în localul Cantinei Școlare No. 12, fiind condus în cele mai optime condițiuni și cu deosebită pricepere de către D-l Constantin Căciulă, directorul Școlii Primare No. 13.

Au fost înscriși 40 de copii dintre care au urmat regulat 32-36 copii, cărora li s'a servit în decursul celor 75 de zile în total 2360 de mese, cheltuindu-se suma totală de lei 140.000.

Copiii li s'a servit de 3 ori carne pe săptămână, de 3 ori zarzavaturi, griș și brânză iar dimineața la orele 9 și după masă la orele 16 câte 1 l 4 litru de lapte cu 7 gr. zahăr și pâine. La prânz s'a servit două feluri de mâncare și zilnic 1 l 2 pâine, plus supliment de mămăligă când a fost cazul.

În medie s'a cheltuit zilnic 1800 lei ceace revine 50 de lei de copil pe zi, în care intră 20 lei pentru lapte, 10 lei pentru pâine, 5 lei lemne, 7 lei pentru femeile de serviciu, medicamente, etc.

Copiii au câștigat în medie o greutate de 4-6 kgr.

La executarea programului educativ au contribuit în cadrele muncii de război d-nele învățătoare Goanță Elena, Popescu Elena, Doolete Jeana, Costache și Varvaris, cum și mai multe elevs dela Liceele de fete din localitate, executându-se programul conform dispozițiilor și instrucțiunilor primite.

Doamna Maria Dr. Săbău, președinta Sectorului III, a binevoit să-și dea prețiosul d-sale concurs în ceace privește selecționarea copiilor care au fost primiți în Cămin, făcându-se fișele personale ale fiecărui copil.

În ziua de 31 August a. c. au avut marea cinste de a primi vizita Doamnei Maria Măreșal Antonescu, care a binevoit să ne inspecteze cele două Cămine de zi.

Cuvintele de laudă ce au fost adresate de către Doamna Măreșal în calitatea Doamnei-Sale de Președintă a Consiliului de Patronaj, pentru modul de treptabilă funcționare a modestelor noastre Cămine de zi, au fost o satisfacție pentru munca depusă și un indemn pentru activitatea noastră în viitor.

Comitetul Municipal de Patronaj se ocupă cu problema înființării unor Cămine de zi cu caracter permanent.

Valoarea educativă și importanța socială a unor asemenea instituțiuni este desăvârșită și indiscutabilă. Dovada este rezultatul eclatant ce l-am obținut în aceste luni de vară cu cei câțiva copii, cari au primit o îngrijire, o hrană și o educație impecabilă spre bucuria mamelor lor istovite de munca ce o depuneau pentru Căminele și familiile lor.

Nu am făcut numai o operă de asistență pentru populația săracă, ci am înlocuit cu prisosință căminul familial.

Dr. Ștefan Eremia
Secretarul Comitetului
Municipal de Patronaj
—xx—

Stiri diverse municipale

La primărie s'a alcătuit un nou plan de organizare a programului de activitate culturală.

Vom expune acest program în numărul viitor.

Lucrările noului pavilion din piața Griviței continuă cu febrilitate. Noul pavilion va fi înzestrat cu instalații moderne de apă și curent electric pentru ventilație și pentru păstrarea în bună stare a produselor ce se vor expune spre vânzare.

Turcii „Muncă și Lumină” Constanța la Călărași

Duminică 29 August a. c. a avut loc la Călărași, în cadrul festivității distribuirii premiilor muncitorilor de către Camera de muncă Constanța, manifestarea programului artistic organizat de către secția teatrală regională „Muncă și Lumină” Constanța, cu concursul organizat al secției M. L. a munitorilor de port Constanța.

Festivitatea a fost deschisă prin cuvântul d-lui Nițescu, președintele Oficiului Camerei de Muncă din Călărași, adresat oaspeților.

D-l V. Turculeț, președintele Camerei de Muncă Constanța, mulțumind pentru buna primire, arată printr-o documentare sobră, substanțială și frumoasă exprimată, scopul urmărit de Ministerul Muncii prin premierea celor mai buni muncitori și ucenicilor sări, insistând asupra datoriei pe care fiecare dregător public, mare sau mic, o are în cazul de față pentru promovarea muncii și întărirea concordiei din re factorii de producție patron și salariat.

D. Manta, cunoscutul și mult apreciatul consilier al Camerei de Muncă Constanța, a făcut apoi împărțirea premiilor, la 2 lucrători, 1 meșter și 1 ucenic aleși între cei mai buni muncitori din Călărași.

Programul artistic a început cu „Lăchăna e Măreșalului”, poezie recitată cu talent de d-l G. Comino. A urmat apoi d-l Teohari, cu 2 rezumate patriotice „Ardealul” și „Oltul”, declamate cu un deosebit talent. Ambii recitatori au fost răsplățiți, pe drept, cu vii aplauze la răsfețele vi ale sălii, au re prezentat mișcările scenice comice d-ni C. Nițescu și G. Ghiorghiu. Ambii au fost bisaiți și re-hemați la rampă.

A fost deasemenea multă gustată producția muncitorilor de port din Constanța, la m. îndolâș.

În partea II-a a programului s'a prezentat tragi-comedia în 2 acte „FRIZ RIA ESTE BRĂȚARĂ DE AUR” a d-lui N. Sever Cărpinișanu, cunoscutul publicist constănțean, interpretată de membrii regionali M. L. Constanța, sub conducerea scenică a autorului.

Producția a început cu un prolog în versuri rostit de d-l N. Sever Cărpinișanu.

Atât presa cât și interpretarea au avut un deplin succes și publicul, alcătuit din lumea intelectuală a orașului în frunte cu d-l primar Eugen Ceală, av. Nicolae Ioan, președintele presei islomțene, inspector general școlar Haneș, ca și reprezentanți celorlalte autorități și servicii alături de muncitori și organele lor, a răsplătit cu generozitate pe cei prin munca cărora s'a deslășit programul. Piesa, deși subtilă a fost gus-

tat deopotrivă și de muncitorii la aplauzele în scenă desch și au fost des repetate. Cu această ocazie și cu interpretarea ei, după lăsași de lărașionea intelectualilor consacrați islomțeni, s'a reabilitat în parte, teatrul de provincie.

Printre interpreți au primit pe drept cuvânt aprecierile publicului d-nii: G. Comino G. Ghiorghiu, C. Nițescu, care prin jocul lor au ajuns pe acela al artiștilor de carieră. D-l Ștefan Căpu deși într-un rol mai ingrat, nu a dat mai puțin toată expresia talentului d-sale în jocul de scenă și realizarea textului.

Printre elementele feminine s'au remarcat: d-na Nelly Georghiu, d-na Guță, și d-ra Florescu, cari toate au dovedit să aibă resurse de talent teatral până în prezent nesuficient reliefat din cauza lipsei unui mediu propriu și unei regii inteligente.

Spectacolul a fost încheiat de d-l inspector regional M. L. Constanța, care, după ce s'a adresat închinarea de cuvânt Măreșalului Conducător și mulțumiri pentru buna primire a elogiat pe d-l Cărpinișanu ca și pe toți membrii secției teatrale, care prin iscuință, talent și abnegare, au dat călărășenilor un spectacol de reală putere artistică.

Seară, a avut loc un banchet oferit de către d-l primar al Călărașului d-l Eugen Ceală. În ocazia vizitatorilor.

Cu această ocaziune, d-l Sever Cărpinișanu ca și d-l inspector M. L. prof. dr. G. Coman, au închinat pentru d-l Ceală, care s'a dovedit la toate împrejurările nu numai un primar de înaltă clasă, dar și un înțelețea de marșal, d-l Eugen Ceală a închinat pentru d-l Sever Cărpinișanu pentru d-l Coman, a cărui lasufletire în slujba și interesul celor depune sunt mai presus de laudă ca și pentru toți interpreți talentați ai programului.

În cadrul banchetului de prânz din a cea zi a fost sărbătorit, veteranul teatrului diletant de provincie, C. Nițescu, care a împlinit 30 de ani de fidelitate scenei.

D-l primar Ceală la despărțire, a invitat trupa pentru o nouă reprezentare, căl de cură d.

P. Clorian

EKIRGHIOL-BAI

BAILE SIMIONESCU

cu nomoi cald s'au redeschis

dela 15 Iunie a. c.

Sală de sudare

PAGINA

Administrației județene și comunale

Festivitatea de la Urluia

În după amiaza zilei de 6 Sept., s'a inaugurat, în Urluia, baia populară, cu local propriu, recent dotat, și cu instalațiuni tehnice moderne: așuri și mai multe dușuri.

Cu camera cazanului, sală de desbrăcare, sală de bibliotecă și alte încăperi auxiliare.

Alături de Cooperativa de păduri, atelierul de frângerie, pepiniera de pomi fructiferi, stupăria sistematică, cultivarea a 20 ha cânepă, 15 ha cartofi, un ha castraveți coronișon, de viață de vie din curea școlii și citând numai enumerativ, de ridicarea troișii, cu fântâna ei, în șoseaua națională, și ajungerea până la turle, cu zidurile bisericii, această Baie Populară, certificată soleră și apăsătoare, sănguină și munca unui om: învățătorul Nicolae Muntenescu, care este și rămâne un adevărat uriaș al hărniciei noastre învățătorimii.

A luat parte toată lumea satului, multă lume din vecinătăți și toți intelectualii din Adamclisi, în frunte cu d-l Pretor al Plășii Petre Petrescu.

Slujba religioasă a fost săvârșită de preoții Lembrău și Iordănescu.

D-l Pretor Petre Petrescu, într-o simțită și plină de miez alocuțiune a filmat realizările din cuprinsul plășii și a enumerat ajutoarele bănești, cu care județul a înțeles să subvenționeze inițiativele locale. A răspuns d-l Nicolae Muntenescu, care a făcut o amplă dare de seamă a comitetului său și citarea colaboratorilor țărani, principali.

Pretura, mândră de învățătorii și preoții plășii, a înțeles să-i secundeze, întotdeauna, cu interes și admirație, și în marginile posibilității, să-i ajute.

D-l avocat Ion Dinu a făcut un scurt istoric al ritmului vieții sătești din 1918 până azi — cu sușurile și coborârșurile lui — constatând că principiul acțiunii și reacțiunii își găsește valabilitatea, nu numai în ordinea fizică, ci și în cea socială, intelectuală și apostolică chiar.

După evoluția culturală locală, din 1918 și anii următori, a urmat o perioadă de

declin — chiar de stagnare — după care, vechiul curs evolutiv și-a recucerit făgașul, pe care, cu mare și necontestată cinștire, se află învățătorul din Urluia, cu satul și sătenii săi.

D-l Avocat Ion Dinu a mai relevat înaltele și realele aptitudini și merite ale acestui adevărat apostol — și a cerut Preturii să sesizeze organele superioare ca acest excepțional fiu al Dobrogei, cu tată mort pe câmpurile de luptă și cu inima necondiționat și complect oferită satului și intereselor satului, să fie neapărat și cât de curând distins cum se cuvine și pilduit, nu județului ci țării întregi.

D-na a accentuat că ar vrea să ținutiască cu ochii holbați, spre acest învățător de sat, pe toți cei, cu prea puțin respect față de opera ușișă a muncitorului erou, de la Urluia.

Festivitatea a fost urmată de o masă prietenească, oferita de D-na Muntenescu, tovarășa așa de adecuată a unui apostol care-i și un soț și tată, neîntrecut.

ASISTENT

Dacă v'ar asculta în mieul, cum stați la palavre, mai că v-ar decora.

ECOURI

Prefectura județului, a luat măsuri ca toate comunele urbane din județ să fie înzestrate cu căruțe de tip special, pentru transportul cămii de la abator.

In numărul viitor vom publica foarte interesante comunicări în legătură cu chestiunea vacilor roșii din Transnistria.

Putem spune de pe acum că, cu toate informațiile contrarii, județul nostru va dispune în curând de un foarte important stoc de vaci din Transnistria.

La examenul de gradul II, care s'a ținut recent în localitate au reușit 120 învățători și învățătoare din județul Constanța. Numele acestora va fi publicat într'un număr viitor al ziarului.

Puțurile seci

În foarte multe comune din județ s'au săpat și în aliele sunt în curs de săpare, puțuri seci.

Acestea vor servi pentru aruncarea cadavrelor animalelor moarte.

Fântânile se sapă la adâncimea de 40—50 metri, sunt închise la gură cu uși grele de lemn, fixate într'un amplasament de zidărie sau lemn.

Măsura puțurilor seci este de mare folos pentru că locuitorii nu vor mai duce cadavrele vitelor și ale celorlalte animale, la marginea satului, sau chiar pe maidanele din sat, molipsindu-se astfel și celelalte animale și uneori și oamenii.

Știri din Cernavoda

Aniversarea suirii pe tron a M. S. Regelui Mihai I.

Zua de 6 Septembrie 1943 a fost sărbătorită cu solemnitatea cuvenită, la biserica catedrală a fost oficiat un Te Deum în sobor, de preoții Th. Samoila și I. Vasiliu, în asistența corpului ofițeresc în frunte cu d. Colonel Popa. Isaia comandantul garnizoanei și toți șefii de autorități în frunte cu d-l avocat Văja primarul orașului.

În cadrul acestei sărbători s'au convocat în cabinetul d-lui primar membrii consiliului de colaborare și domnișoarele și doamnele din consiliul de patronaj. Ședința s'a ținut la ora 17 sub președinția d-lui primar Văja, asistat de d-i Barbu Popescu secretar general.

D-l primar deschide ședința și după ce arată însemnătatea zilei, a citit darea de seamă asupra lucrărilor edilitare executate de primăria orașului în timpul de la 6 Sept. 1940 până la 6 Sept. 1943:

Construiri de străzi, pe anii: în 1940, Tache Ionescu porțiuni din Bd. Regina Maria și Regina Elisabeta în valoare totală de lei 235.776, în 1941-1942, Carol, Ath. Rădulescu, Bd. Plopilor, Bd. Regina Maria Lei 546.194, pe 1942-1943 Carol, I. Gh. Duca, C. N. gri, Seimeni în valoare de lei 1.415.223 și 1943 până la 6 Sept. 1943 porțiuni din str. Preot Chirescu, Cochirleni, Gării, Aleea

Prefectura Județului Constanța
Secția M. O. N. T.

Comunicat

Nr. 23462 din 24 August 1943

Se aduce la cunoștința generală că, în unele părți ale țării populația descoperind avioane străine aterizate forțat ori doborâte, s'a dat atâta la jefuirea lor cât și în special a prizonierilor și cadavrelor.

Pentru a nu se repeta cazuri similare și pe teritoriul județului nostru, aducem la cunoștința locuitorilor cele ce urmează:

— Nu este permis locuitorilor a lua nici un obiect

din avioanele ce sunt doborâte sau aterizate forțat, ci numai răniții pot fi scoși și ajutați, oricare ar fi naționalitatea lor.

— Nu se va lua dela prizonieri din obiectele personale, bani, îmbrăcăminte, etc.

— Prizonierii prinși vor fi predați la cea mai apropiată garnizoană sau unitate militară, iar în lipsa acestora, celor polițienești sau jandarmerești.

— Este cu desăvârșire interzis locuitorilor a găzdui prizonierii sau a le înlesni ascundera față de autorități.

— În cazul de accidente, aviatorilor morți, nu li s'vor lua de autorități decât unul din semnele de identitate, ceilalți rămâne asupra cadavrelor pentru identificări ulterioare.

— Cu această ocaziune se reamintește locuitorilor că jefuirea avioanelor, prizonierilor sau a cadavrelor, se pedepsește cu moartea.

— Avioanele căzute sau aterizate forțat se păzesc de jandarmi până la sosirea specialiștilor dela apărarea antiaeriană sau aviație, spre a le lua în primire.

— Locuitorii vor fi puși în cunoștință prin toate mijloacele; adunări, comunicări prin statul comunal, etc., asupra obligațiilor ce le revin, precum și asupra sancțiunilor ce se expun în caz de nălbire.

Prefectul Județului Constanța
Colonel, Al. Ignătescu

—xx—

Preturile vor fi înzestrate cu șarete

Prefectura a luat măsura de a înzestra toate preturile din județul nostru cu șarete și imediat ce va fi posibil și cu câte doi cai.

În felul acesta, pretorii vor putea să se deplaseze mai ușor în cuprinsul plășilor, ne mai fiind obligați să recurgă la rechiziționarea de cai și căruțe, sau să plătească pentru transport.

—xx—

Gerea Dumitru str. Opanez No. 7, piezând buletinul populației Constanța, îl declară nul,

SIM. MUNTEANU

—0000—

Ce să facă țărani cu banii?

(continuare din pag. 1-a)

că cât mai mult în, cânepă, bo-
rangic, din care în războaie
— țesătorii proprii— să facă tot
ce le trebuie pentru îmbrăca-
minte; înainte de a-i povățui
să-și cumpere mobilă, să-i obli-
găm, în măsura posibilităților,
să-și mărească casele de locuit,
să-și facă grajduri pentru vite,
magazii pentru cereale și ma-
șini, cotețe pentru paseri, porci
etc.; să cumpere pământ, vite
de muncă și de prăsilă, căci cu
cât vor munci mai bine pământul,
cu cât vor îngriji mai bine
de vite și de mașini, cu cât vor
fi mai puțin cheltuitori, cu atât
va înflori starea materială a să-
tenilor, care îi va îndemna să
se gândească cu folos și în alte
direcțiuni.

Cunoscătorii satelor nu au
frica, că țărani tezaurizează
—deși pusul la țiciorap nu a-
duce nici un folos; ei au frică
de faptul că țărani având bani
mai mulți, îi cheltuiesc ușor la
cârcium, și cafenele; nu vor voi
să mai muncească mult și se
vor deda la lux și alte ușurințe,
care au îndrumat pe multe țar-
rance să cumpere fel de fel de
dresuri spre a se vopsi, fel de
fel de îmbrăcăminte nepotrivită,
ba au mers până acolo, că
multe și-au făcut părul perman-
ent la barbierii din orașe.

Dezechilibrul dăunător și dis-
trugător de după ultimul răz-
boi mondial, care s'a terminat
prin sărăcirea celor mai mulți
și scăpați prin renumita „Con-
versiune a datoriiilor” a fost
uitat și ne amenință cu un de-
zastru și mai mare.

Ca să avem o pătură rurală
sănătoasă din toate punctele de
vedere, trebuie mai întâi să-i
dăm noi exemple de cumpărare
și de muncă fără preget, tre-
buie să folosim toate mijloacele
pentru a-i fi de folos, iar func-
ționarii din mediul rural să facă
un adevărat apostolat, neobosit
și nepărăitor.

Când țărani vor fi făcut ce
le trebuie în jurul caselor, când
vor avea tot inventarul agricol
în vite și unelte, când vor munci
bine și la timp ogoarele, când
vor purta haine făcute în ca-
sele lor, când vor crește multe
paseri, porci, oi etc., care să le
mărească câștigul, atunci, DA!
vom avea o țărănie conști-
entă și instărită, iar disponibi-
lul nu-l va mai ține la țiciorap,
nu-l va mai risipi la cârciumi
și cafenele, ci îl va folosi în
cumpărări de pământuri rurale,
imobile urbane, va depune
bani în casele de economii ale
Statului și va putea chiar cum-
păra titluri de rentă ale Statu-
lui producătoare de dobânzi.

O așa soartă dorește cu țăr-
ranului român.

Gh. Stețcu

—0—0—0—

Ministerul Justiției
Direcția Judiciară

Publicațiune

DI Mihalache H. Hristu
domiciliat în Mangalia jud.
Constanța, a făcut cerere ace-
stui Minister de a fi autorizat
să schimbe pe baza art. 1
numele sau patronimie de
Hristu în acela de Popescu,
spre a se numi: Mihalache
Hristu Popescu.

Ti-ai luat lozul?

mâine

Tragerea Clasei a 3-a

Loteria de Stat

Transportul

lemnului de foc

Prefectura județului a fixat
următoarele prețuri pentru
transportul lemnului de foc cu
cărutele sau autovehiculele de
orice fel din păduri la gări,
depozite intermediare sau cen-
tre de consum situate în cu-
prinsul județului Constanța.

De la 1-5 Km. lei 75 mia Kgr.	
" 6-10 " " 60 "	
" 11-15 " " " "	
" 16-20 " " " "	
" 21-25 " " " "	
" 26-30 " " " "	

De la 31 Km. în sus se va
plăti 40 lei la mia de Kgr.
Până la 3 Km. se va plăti
3000 lei pentru transportul
unui vagon de 10.000 Kgr.
lemn.

Prețul transporturilor la cereale și furaje în județ

Potrivit deciziei No. 229
publicată în „Monitorul Ofi-
cial din 22 Iulie 1943, prin
care Comisariatul General al
prețurilor fixează prețurile
maximale ale transporturilor cu
cărutele și cu camioanele a
cerealelor și furajelor, prefec-
tura județului nostru a dat o
ordonanță prin care fixează
aceste prețuri în județul Con-
stanța, după cum urmează:

Pentru 5 Km. 600 lei, iar
pentru fiecare kilometru în
plus, 50 lei de kilometru. A-

ceste prețuri se vor plăti pen-
tru distanțe până la 30 Km.
De la această distanță în sus
adică peste suma de 2100 lei,
prețul transportului pentru 30
Km. se va plăti câte 30 lei
de Km.

Prețurile de mai sus se in-
teleg pentru mia de Kilograme
de cereale, semințe uleioase și
leguminoase de orice fel, pre-
cum și pentru furaje, cu ca-
rele, cărutele și autocami-
ioanele.

Herghelea Națională Mangalia
PUBLICAȚIE

No. 1218 din 10 Septembrie 1943

Se aduce la cunoștința a
matorilor că în ziua de 10
Octombrie a. c., orele 9 di-
mineața se va vinde prin licita-
ție publică la Herghelea Sta-
tului Mangalia un număr de
8 lepe scoase din efectiv fiind
supranumerare.

Doritorii se vor prezenta la
Herghelea Statului Mangalia în
ziua și ora fixată.

Director,
Medic Veterinar,
D-r. Eugen Maicu
Cassier Contabil,
C. A. Ioan

CONSTANȚA, va avea în cu-
rând unica și
cea mai mare întreprindere
de specialitate, în domeniul
publicității, sub denumirea:

Serviciul de Publicitate
„REX RECLAM”

Toată lumea trebuie să știe:
GHEIA cu care se deschide
poarta comerțului spre succes
este PUBLICITATEA.

ORICE PRODUSE, sunt cunoscute când
sunt etichetate; pentru a fi cunoscute
trebuie să li se facă PUBLICITATE.
Sufletul comerțului este reclama,
o bună reclamă se face printr-o in-
tensă PUBLICITATE.

Deci serviți-vă de publicitate, care a-
sigură succesul și faceți-o prin:
Serviciul de Publicitate
„REX RECLAM”
Constanța, Str. Carol 156

Vaccinați-vă contra Febrei tifoide

cu

TIFOBIL

pe cale bucală - produs billat, preparat
cu surse indigene

Numai semința
Sănătoasă...

vă aduce recolta bună.
Agriculterii tratați din
înainte de semănat orice
cereală cu

Ceretan

care este autorizat de Cons. M. A. D.
Destinarea prin Cons. Agriol.

CERETAN ESTE UN PRODUS „Băget”

Reprezentanți „DOBROGEA” S. A. R.

PROTECȚIA PLANTELOR

2140 122 111

Strada Brăzeanu No. 42 - Telefon 3.7915

Nicolae R. Alexe, pierzând
buletinul populației eliberat din
comuna Topraisar jud. Constan-
ța îl declar nul.

„Tăcere, unire și mun-
că, prin această vom în-
vinge”.